

A L I N

CASA ȘCOALELOR
BIBLIOTECA PEDAGOGICĂ

No 2104

DOINE

OLTENEȘTI

DOINA.

DOINA ALINEI.

DOINA OCHILOR. DOINA PUICEI.

DOINA ÎMPĂCĂREI. DOINA PRIBEAGULUI.

DOINA LUNEI. DOINA SĂRACULUI. DOINA VISULUI AFUMISIT.

DOINA IOBAGULUI. DOINA DRAGOSTEI DINȚII.

DOINA MIORITEI. MERELE MÎNDREI. DOINA ȘIPOTULUI.

DOINA FETEI. DOINA INIMEI. DOINA RĂZMIRITEI.

DOINA HAIUCILOR. DOINA CIUPELEI.

DOINA LUI VODA.

RALIAN ȘI IGNAT ȘAMITCA, CRAIOVA

1896.

DE ACELAȘI AUTOR

ORIGINALE

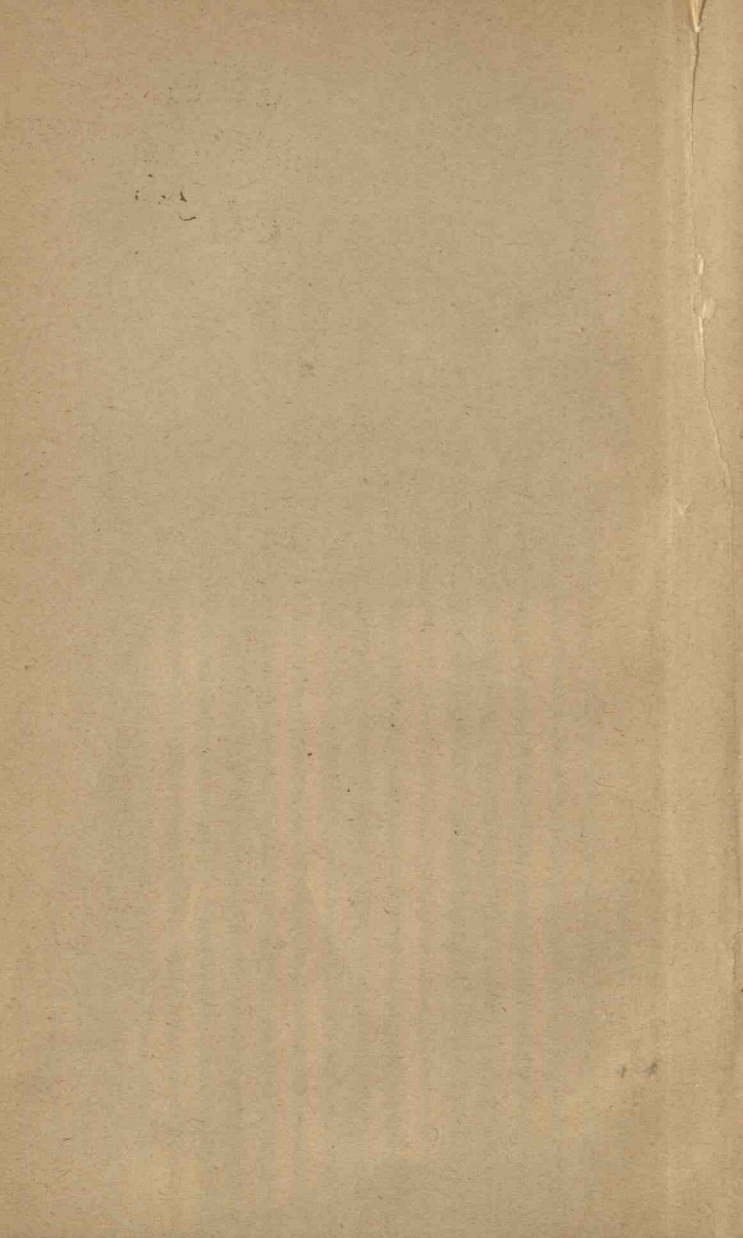
- «*Singurătate*», poezii.
«*Din Vrăvuri*», (poezii) 1889-1894.
«*Două Cumetre*», comedie originală țărănească, în 3 acte, inedită, aprobată a se juca la Teatrul Național din București în stagiunea 1895—1896.
- «*Irina-Floare-de-Crin*», feerie în versuri, inedită, libret în 2 acte și două tablouri. Muzica de compozitorul C. Dimitrescu, profesor la conservatorul din București.

TRADUCERI

- «*Carmen*», operă comică în 4 acte de *G. Bizet*, jucată pentru întâia oară de opera română din București la 19 Februarie 1896.
- «*Clopoțele din Corneville*», operă comică în 3 acte și 4 tablouri de *Robert Planquette*, jucată pentru prima oară la opereta română din Craiova.

POINE ȚLTENEȘTI

252 507

75839

A L I N
 CASA ȘCOALELOR
 BIBLIOTECA PEDAGOGICĂ
 No. 3104

75839

DOINE

 LTENEȘTI

146394

BIBLIOTECA
 CENTRALĂ UNIVERSITĂȚII
 BUCUREȘTI

CASA ȘCOALELOR
 BIBLIOTECA PEDAGOGICĂ

INSTITUTUL DE EDITURĂ
 RALIAN ȘI IGNAT SAMITCA, CRAIOVA
 1896.

1956

Biblioteca Centrală Universitară

BUCUREȘTI

Cota ... 75839

Inventar ... 146394

Re 142/01

CRAIOVA, TIPO-LITOGRAFIA NAȚIONALE RALIAN ȘI IGNAT SAMITCA

B.C.U. Bucuresti

C146394

75839

P R E F A Ț Ă

«Luptător pe cîmpul vieței,
«Tu ai drepturi mari și sfinte;
»Ești în culmea tinereței:
«Înainte!»

(„Din Vrăcuri” de Alin)

Pentru a satisface un gol simțit în sînul poeziei populare, D-niș editorii Ralian și Ignat Samitca, au luat în editură acest interesant volum de **Doine oltenestî**.

Tot Romînul știe ce e «**Doina**». Ea e cîntul dragosteî, al bucuriei și al suferinței.

Alin,—fiul unui țăran din Burlanî (Gorj), — cu un spirit original, a scris o serie de 20 de doine fermecătoare.

Cite-va din ele, publicate prin **Adevărul Ilustrat** și alte reviste literare, au secerat o mulțime de laude și au atras atențiunea publicului iubitor de literatură.

Subiectul doinelor e luat, parte din dragostea țăranului, al cărei simbol e «**Mîndră**»; iar parte din «**lupta**» pentru cîștigarea drepturilor lui și pentru schimbarea actualului trai în altul mai bun.

În aceste doine vedem clar suferința **țăranului iobag**, care sătul de a mai tremura de biciul ciocoiului și a se mai înjosi a-l lua cu binele pentru a'și cîștiga o traistă de mălai, ori de făină de la curte, își ridică puternic glasul, cerînd de la cer îndurare, iar de la ai seî sprijin, pentru a putea lupta mai cu tărie contra acelor cari i-au cotropit toate drepturile.

Viața țăranului e un șir nesfîrsit de suferințe. Mereu amăgit în speranțele lui, mereu plîngîndu-și soarta între cei patru pereți goi ai colibeî ruinate, care stă să se năruie pe el la cea dintîi bătae 'n ușe a crivățului. Mereu ars de arșița soarelui pe cîmp, bătut de ploî și de vînt, bătut de puternicii zilei... bătut chiar de Dumnezeu! Zilele lui de bucurie le poți număra pe degete: nunta și botexul, Paștele și Crăciunul; dar și astea cînd vrea cel de sus.

Cît nu-și dau socoteală orășeniî, cu cîte sudori se fabrică **o pîne!** De n'ar fi acest rob al pămîntului, vecinic biciuit și desprețuit de niște stăpînitori ne'ndurați, ca să stea la coarnele plugului, iar în caz de primejdie, colo la

frontieră, sentinelă neadormită, n'ar mai fi nici
Patrie, nici Tron !

Să ne'nchinăm dar martirului-erou ! Căci el
e **talpa țării** și ca atare, **în zile mai se-
nine, să căutăm s'o curățim de noro-
iul**, în care zace, această talpă așa de trainică.

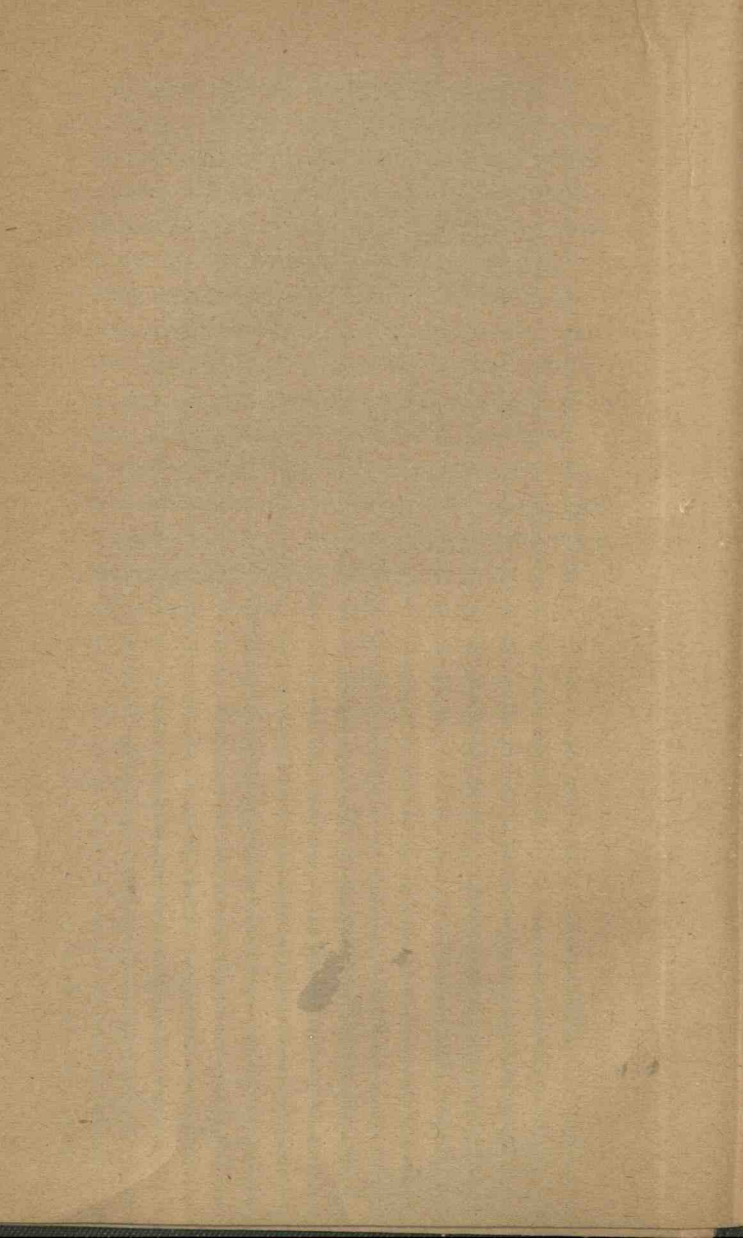
Admir, cu entuziasm inițiativa Editorilor Sa-
mitca ; ei au ridicat prin întreprinderea de edi-
tură în Oltenia un far de lumină, care de aci
își împrăștie razele binefăcătoare în tot popo-
rul românesc. Mă bucur, că au știut să aleagă,
printre tinerii scriitori și pe **Alin**, fiul țara-
nului gorjan, care promite mult în viitor și face
onoare literaturii românești.

Un asemenea gen de poezii apare arare-oră
și sunt încredințat, că prin aceste doine, scrise
cu atita duioșie, Alin ne arată o adevărată e-
popee a vieții țărănești.

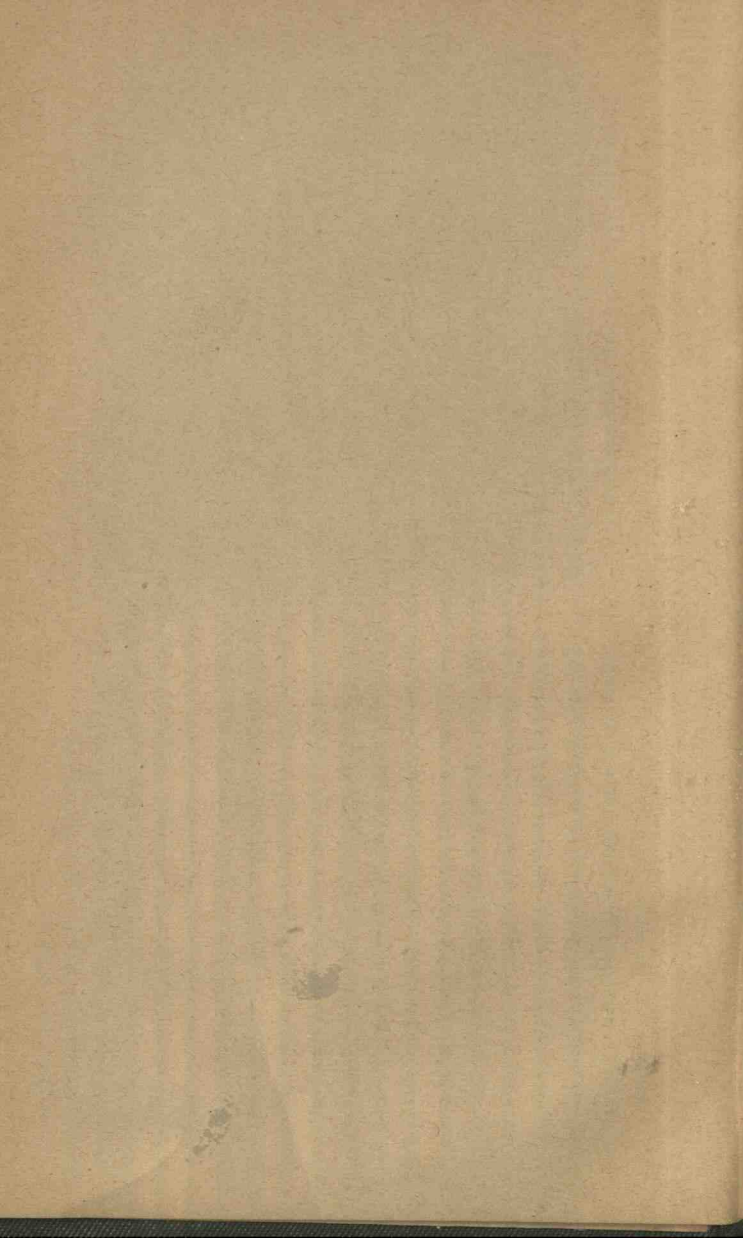
Cred deci, că «**Doinele oltenestî**» vor fi
bine venite.

J. Ț.

București, Ianuarie 12.

D o i n a

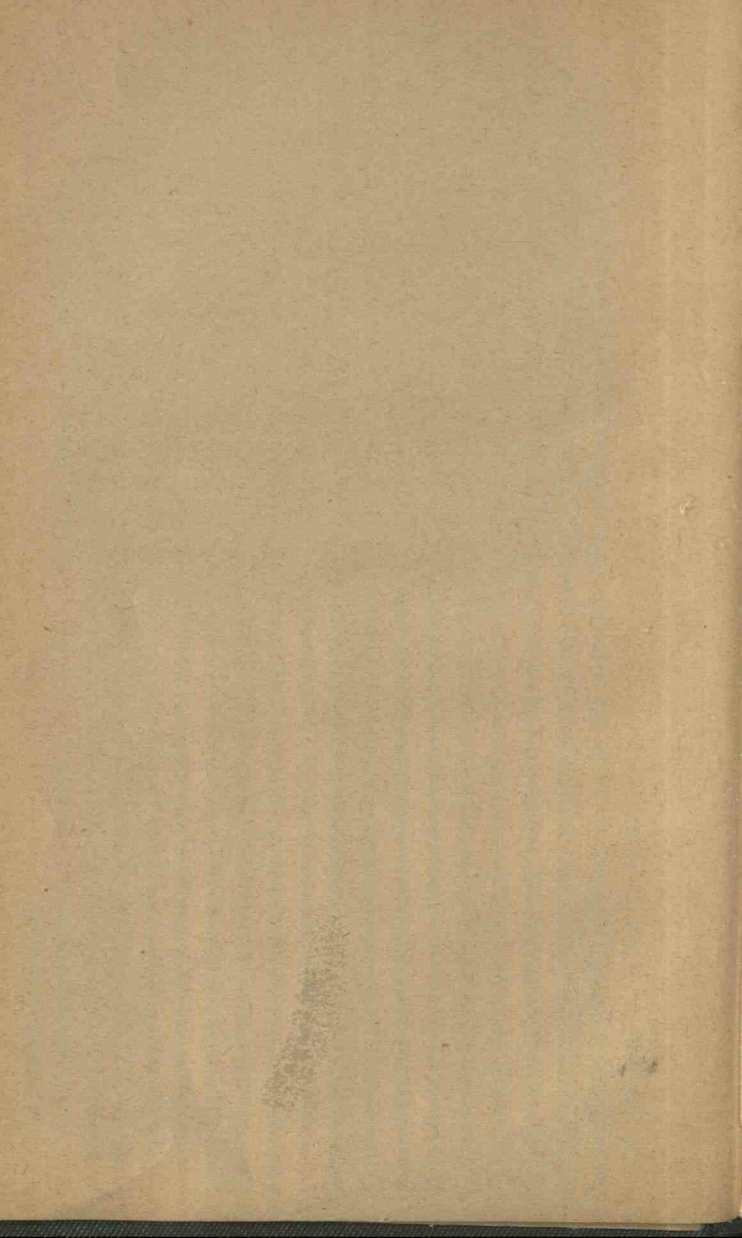

D o i n a

Frunză verde floră de fragă,
Doină dulce, doină dragă,
Cîte doruri nu se leagă
De o inimă pribeagă!.....
Printre văile 'nflorite,
Peste ape adormite,
Tu treci codrii și răsbați
Pîn'la cei nemîngîiați!
Doină dulce, doină sfîntă,
Tot Romînul mi te cîntă,
Mi te cîntă'n duiosie,
Cînd el dă de-o bucurie,
Mi te cîntă cu 'nfocare,
Cînd el dă de-o întristare;

Mîngîierea lui întreagă:
Numai tu ești, doină dragă!...
Numai tu ești cîntul lui,
Cîntul drag Romînului!...
Cît oi fi pe ăst pămînt,
Eu vă las cu jurămînt,
Ca bun frate ce vă sînt:
Că de-oî coborî 'n mormînt
Să cobor cu-al doinei cînt,
Și de voi sbura la raî,
De pe-al vieței jalnic plăi,
Am s'o duc la stele sus,
Unde doine mîndre nu-s;
S'o duc prin pustia lună,
Unde doina nu răsună....
Și apoi la Dumnezeu,
Să 'i-o cînt în raî mereu,
Tot așa precum o cînt
Vouă astă-zî pe pămînt,
Cu graî dulce, cu graî blînd,
Doina tristului meu gînd!

Doina Alinei

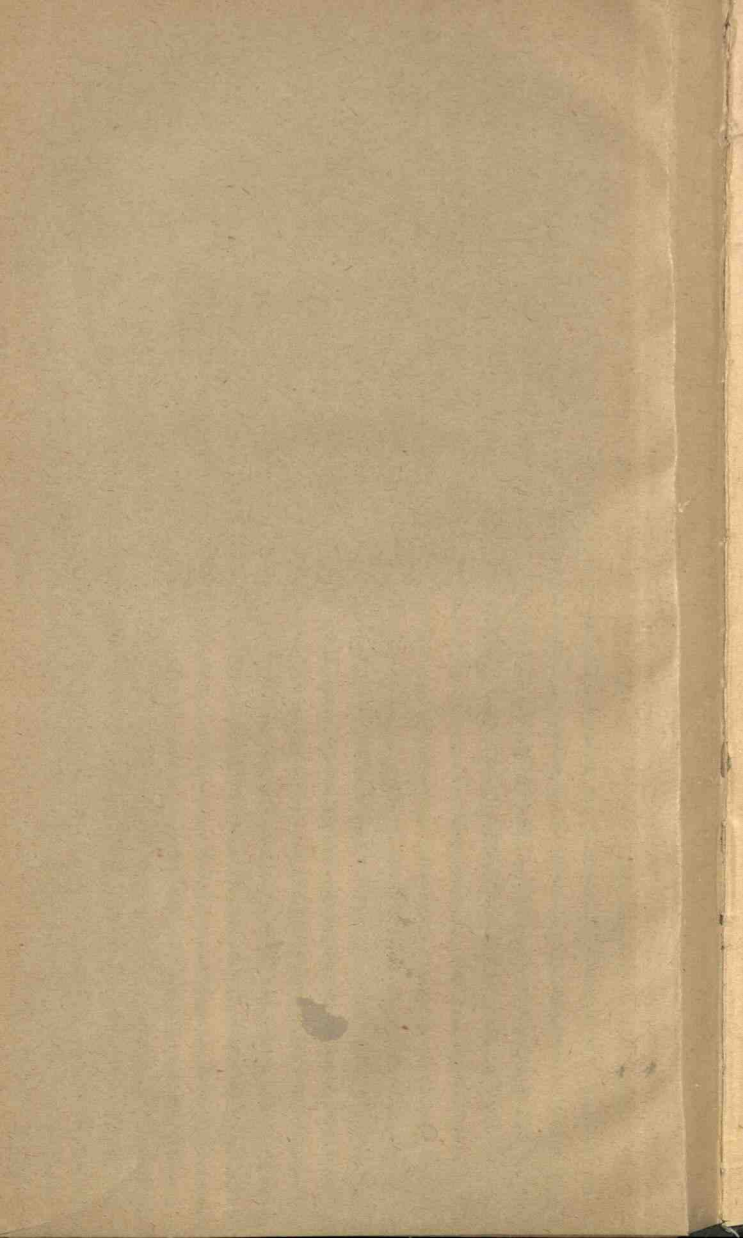
Doina Alinei

Frunză verde ș'o sulfină,
Lună plină, lună plină,
Lună plină ș'aurie
De ce nu'mi dai haina-ți mie,
Să mă duc la mîndra mea,
Să fac dragoste cu ea,
Tot în aur îmbrăcat,
Ca un fiu de împărat.
Și să-mi dai stelele'n sîn,
Chiar de-ar fi rob să-ți rămîn,
Numai să le fiu stăpîn.
Și s'ajung în pragul ei,
S'o 'ntreb:—Mîndro, ce mai
vrei?...

Cît eram de zdrențuit
Ș'azî cît sînt de strălucit,
Nici azî nu-s bun de iubit?...
Ș'apoî capul să i-l ceî,
Să-î fac din stele cerceî;
Salba de la gîtul eî,
Numai din lucefereî,
Din luceferii ceî mari,
Niște nestemate rari,
In cosiță-î să le-anin
Și să-î zic: mîndruțo, vin,
Pururea să ne iubim,
Traî ferice să trăim,
Să nu ne mai despărțim!

Doina ochilor

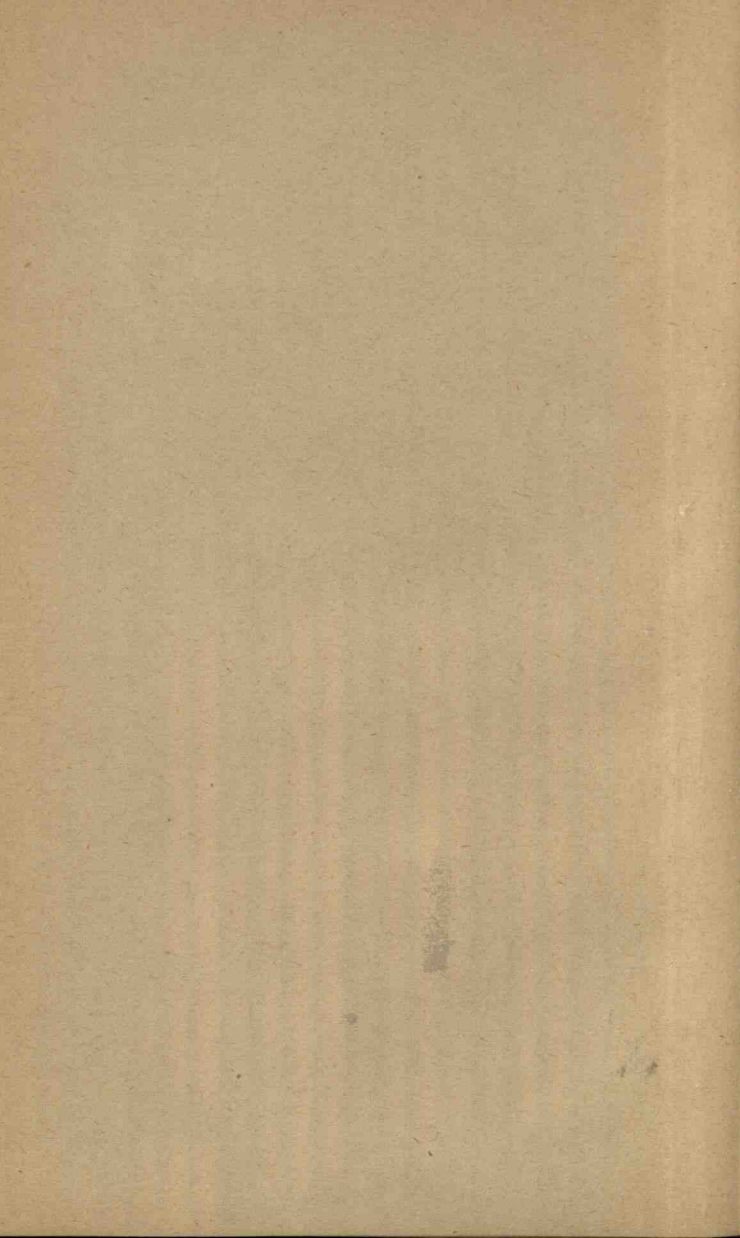

Doina ochilor

Frunză verde trei zorele,
Ochi ca ochii mîndreî mele,
Nici o fată n'are 'n sat,
Să cați satu 'n lung și 'n lat.
Cînd ne-am întîlnit pe-o punte,
Eu din vale, ea din munte,
Tocmai la mijlocul ei,
Mă uimiră ochii sîi
Bată-te norocul, fată,
Că d'abia cătaî odată
Drept în ochi-ți—ș'apoi hai,—
De pe punte lunecaî!
Apa repede și mare,
O trecuî prin înotare;

Dragostea, în al ei foc,
Innecat mă ține'n loc...
De scăpat să n'am noroc.

Doina puiceï

Doina puiceii

Frunză verde florii de nalbă,
Ochi albaștri, față albă
Și cosiță aurie;
Iată tot ce-mă place mie.
Puica mică, durdulie,
Cu catrință și cu ie,
Betele cu florii și fluturii,
Florii de prin cosiți să-î scuturii,
Cu cămașa borangic,
Sîn și buze cu lipic,
Gîtul cu mărgean frumos
Și mijlocu-î mlădios;
Iar sub pasu-î ușurel,
Să răsară florii sub el...

Puică, puică... cine știe,
Al tău care o să fie!
Dar din o sută și-o mie,
Numai tu mi-ești dragă mie!

Doina împăcării

Doina împăcării

Frunză verde ghiocel,
Ce folos că-s tinerel,
Dacă mîndra-mă nu mă vrea
Nici în ochi a mă vedea!
Mîndruțo cu ochii'n jos,
Să te mîni nu-î frumos;
Vin' mă bine să vorbim,
Iar ca 'ntîi să ne iubim.
C'am furat două-trei flori
De la alta... ce,—o să mori?...
Las'că și tu ai furat
Florile unui băiat;
Ba măi mult, că te-am văzut,
Cînd î-ai dat și un sărut.

Un sărut cu-atîta foc,
C'am spart hor'atunci pe loc...
Și-am fost bun, că te-am iertat
Și nu m'am mai mîniat.
Am plecat oftînd mereu...
Știe numai Dumnezeu!
Și tu nici că mă vedeai!
Cum rîdeaî, așa rîdeaî!
Cu altu 'n horă jucaî;
Eu tot nu mă mîniaî.
Mîndruțo cu ochii'n jos,
Să te mîniî nu-î frumos;
Vin' mai bine să vorbim,
Iar ca 'ntîi să ne iubim!

Doina pribeagului

Doina pribeagului

Frunză verde floră de crin,
Rău e de omul străin,
Fără sat, fără cămin!...
Doar atît cu ce-î pe el...
Cuc pe creacă singurel!
Dacă bate 'n uşă, pribeag,
Nimeni nu-î ese cu drag,
Să-l întîmpine din prag!
De trece prin sat 'nainte,
Casele îî par morminte;
De iese afar din sat,
In al cîinilor lătrat,
Nebăut şi nemîncat,
O apucă pe cîmpii,

Parc'ar merge în pustii;
O apucă pe cărare
Intr'un plîns și'ntr'o oftare!
 Și nici apa rîului
 Nu-î alină setea lui,
 Nici aripa vîntului
 Nu svîntă lacrima lui,
 Nici arșița soarelui
 Nu'ncălzește sînul lui,
 Nici pasărea codrului
 Nu-î alintă dorul lui!..
Numai umbra-'l însoțește
Pe pămînt cît mai trăește!..
Și nici umbra nu-î a lui,
Ci-î tot a pămîntului!

Doina luni

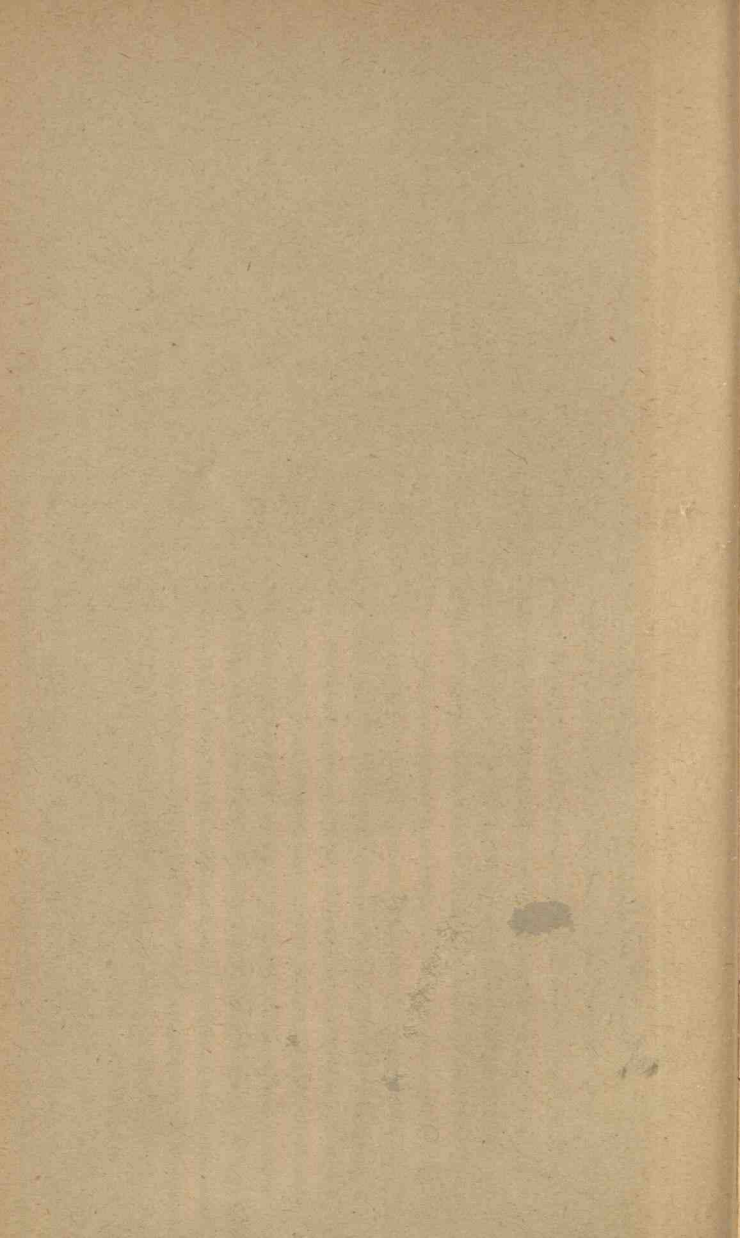

Doina lunei

Frunză verde de ștejar,
Luna'n cer răsare iar,
Gîndul noaptea-î mai amar!...
Că sînt dat din cas'afar;
De perceptor și primar.
Vai de bieții mei pereți —
Iar hîrtii și iar peceți!
Șed în tinda casei mele
Și mă plîng, golan, la stele,
De le fac de rîd și ele,
Rîd de lacrimile mele!—
Frunză verde ș'o alună,
De ce nu te'ndurî tu, lună,
Să-mî mai dai o soartă bună;

Să mi te coborî în jos,
Să te schimbî în *pol frumos*,
Pol de aur, zimțuit,
In chimiru-mî cel pîrlit:
Pol de aur sunător:
Plata datoriilor,
Alinarea—aleanului
La casa sărmanului
La ușa țăranului!

Doina săracului

Doina săracului

Frunză verde de dudău,
Ce nedrept e Dumnezeu!....
Cine-o mai ținea la cruce,
Ca crucea să se usuce!
Că primarul de la noi,
Ne înjugă ca pe boi,
Numai pentru un leu-doï,
Și-și ară cîmpul cu noi,
De rîd și boii de noi,—
Și'n bătăi ne svînt'amar,
Blestematul de primar,
De primar și de notar!
Frunză verde de mohor,
Ne'nduratul perceptor

Bate toba 'ntruna 'n sat,
Somnul de ne-a speriat;
Toată noaptea l'am visat
Și 'n zori ochi cu el am dat,
Sfintu—Aranghel ne 'ndurat!
Nu'mi văd capul din belele,
Vai de păcatele mele!....
Să-î dau birul, dar cu ce,
Cînd nimic în cas'nu e,
De cît patru pereți goi
Și cămășile pe noi?
Toamna, iat-o; iarna vine,
Sînt sărac și vai de mine;
Munca mea, ce am muncit,
Altuia a folosit,
Eu rămas-am tot pîrlit!
Frunză verde arțaraș,
Din moșnean și din clăcaș,
M'am dat rob la arendaș,
Brațele mi le-am vîndut
Și tot nimic n'am făcut,
Sufletul mi l'am dat lui.
Dar mai bine iadului,
Iadului și dracului
De cît arendașului!

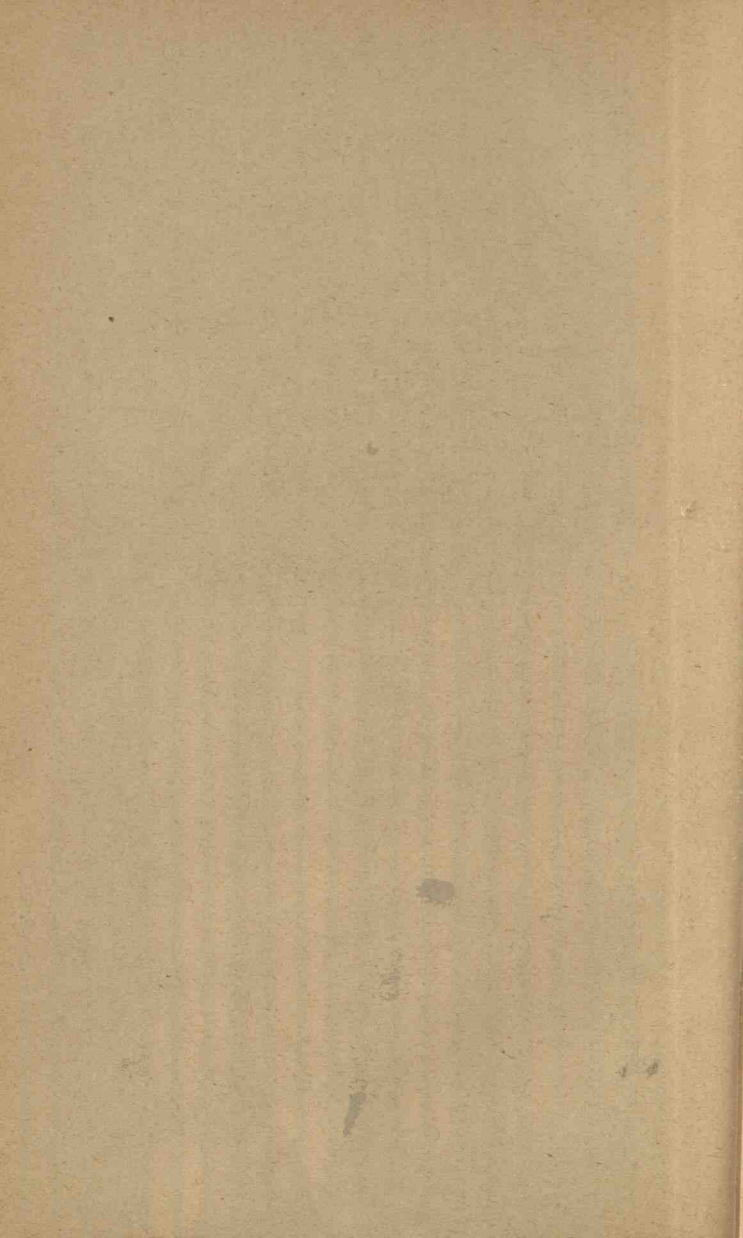
Doina visului afurisit

Doina visului afurisit

Frunză verde de secară,
M'am culcat de vreme-asară;
Peste noapte am visat,
Că la curte-eram argat
Și robiam neîncetat,
Și aveam stăpîni atîți...
De nici eu nu mă știu cîți;
Mulți ca frunza și nisipul
Și'nflorători cu chipul.
Și-mă dedese 'ntr'un bordei,
Noaptea să dorm c'un boldei,
Un boldei nestîmpărat,
Cu păr roșu-alb-bălțat.
Și pe zi aveam o pîine
Ca s'o'mpart cu al lor cîine,
Cîine rău și blestemat,

C'o ținea într'un urlat
Și de fel n'o contenea
Pînă pîinea-mă n'o sfîrșea;
Iar eu rămîneam flămînd
Și priveam la el oftînd
Și el mă privea urlînd,
Că tot nu era sătul.
Il dusei drept la pătul,
Ca să-î dau porumb uscat,
Să mănînce din-destul;--
Mirosîndu-l l'a lăsat.
Il dusei drept la hambar,
Ca să-î dau făină, iar
El să urle a 'nceput
Și 'ntr'un drac s'a prefăcut
Și 'ncepu să țipe-odată:
— «Eu voi pîine frămîntată
Numa'n lacrimi și sînge!...
Iar eu 'ncepuî a plînge,
Nemîncat și nedormit!...
Vai, ce vis afurisit!
Zău, de nu m'ași fi trezit
Cînd tu, mîndro, mi-ai șoptit,
Soarele c'a răsărit,
Chiar în somn ași fi murit.

Doina iobagului

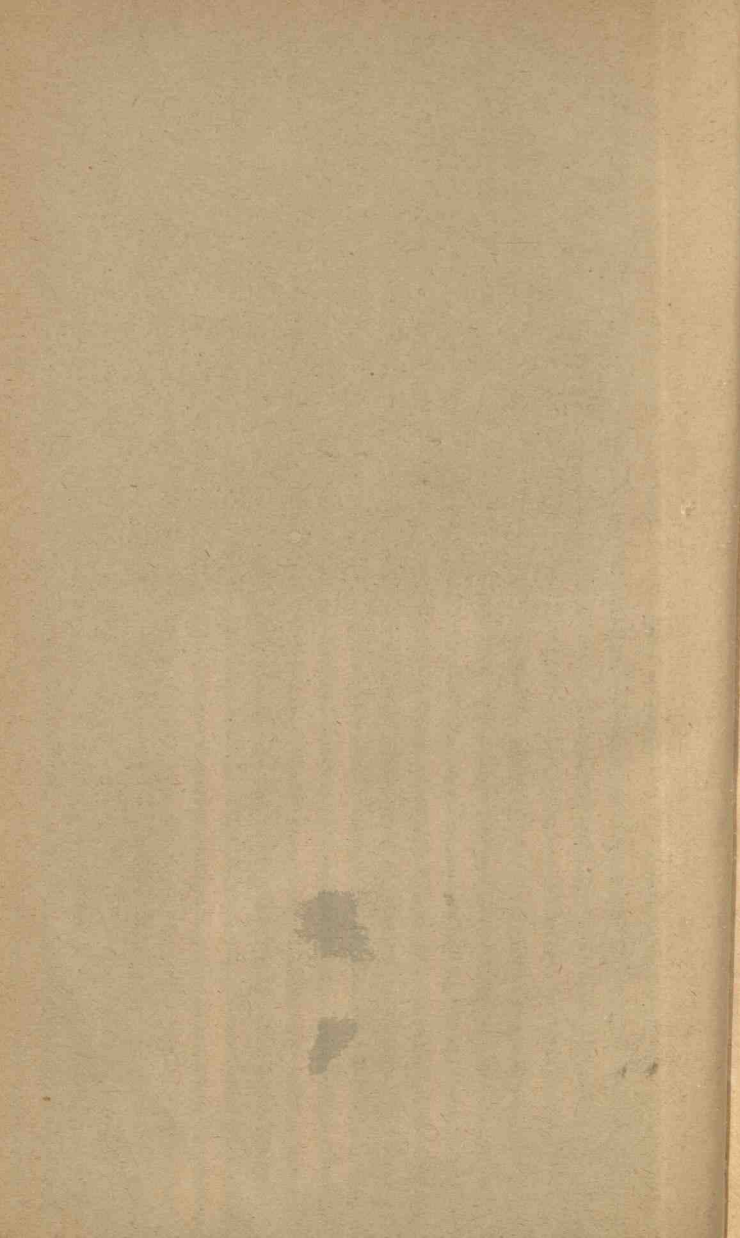

Doina iobagului

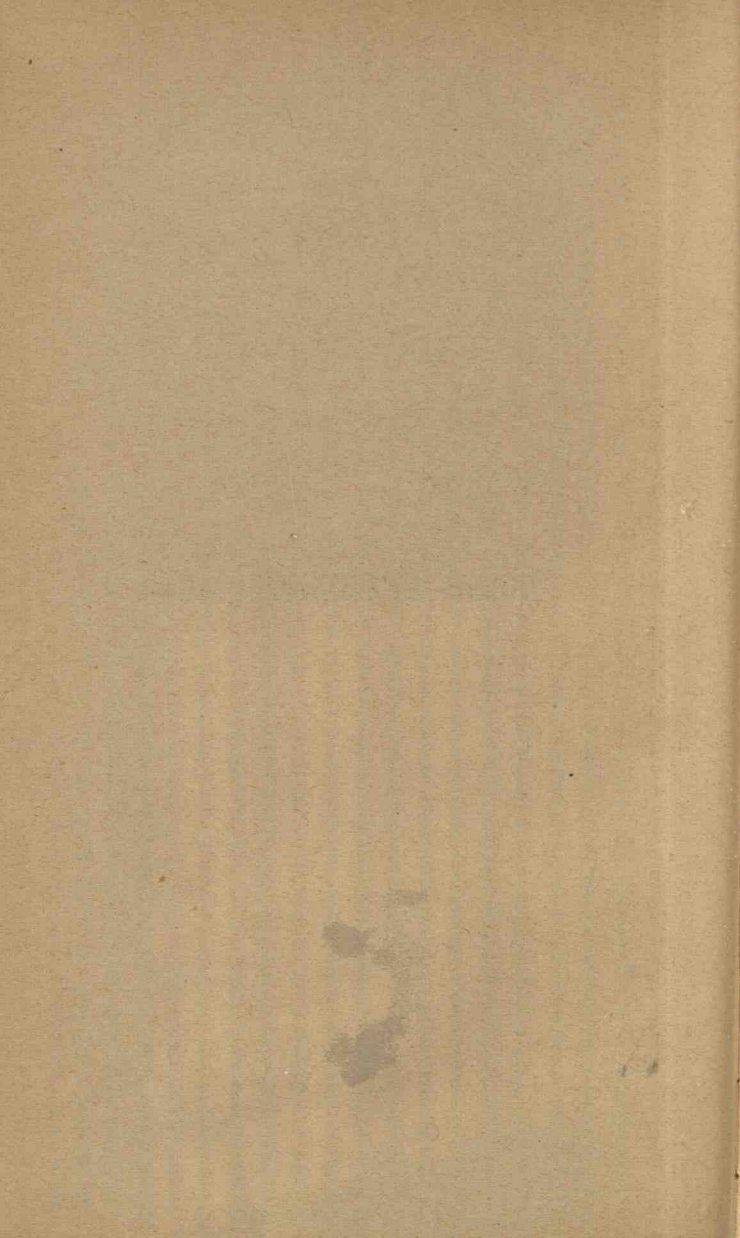
Frunăz verde de pelin,
Doamne, ție măi mă'nchin....
'Mî-arde sufletul în chin!
Vezi, cu cîtă nedreptate
Tot ne-apasă, tot ne bate
Și ne tot atîrnă 'n spate
Biruri grele, blestemate.
Și cu gurî înveninate
Ne sug sîngele din vine:
Aștia mari, trimiși de tine!
Frunză verde măr sălcIU,
Un' mă duc... de unde viu—
Doamne, nicî eu nu măi știu!
De mă bate vînt de vară,

Eu, din zori, trag brazda 'n sară,
De mă bate vînt de iarnă,
N'are nevasta să cearnă
Nici fărîmă de mălai...
Copilași-'mî fac halaî!—
Pentru vite... nici un pai!...
Doamne, Doamne... milă n'ai!
...Frunză verde samulastră,
Bate crivățu 'n fereastră...
Și fereastra mi-e lipită
Cu hîrtie tipărită,
Ce pe ea scria o dată:
«Dați țăranului răsplată!...»
Ce răsplată!... Ce răsplată,
Cînd mi-e casa ghiețarie,
Iar fereastra jucărie
Crivățului din pustie!
Și ciocoiu 'n refenea
Toacă, toacă munca mea!
Munca mea din măi anțărț,
El mi-o svîrle'n joc de cărți,
Că-î ciocoi, cumplit vrăjmaș,
Pătimaș și nevoiaș.
Gura lui ca de balaur
Cere 'ntr'una aur, aur,

Și urlînd nesăturată,
Viața de î-ași da-o toată
Ca s'o 'mpac, tot n'o să pot....
Noi: *nimic!*... Ciocoiul tot!
Frunză verde matostat,
Doamne, dă un vînt turbat
Prin tot omul ne'ndurat
Și cu coasa ta cea sfîntă
Zvîntă, Doamne zvîntă, zvîntă,
Pîn'oî auzi că-'mî cîntă
Cucu 'n codru liniștit,
Că neghina a pierit;
Iar țăranul fericit,
Să'ți aducă slavă ție,
C'a scăpat de iobăgie.
Iobăgie pe vecie!.....
Doamne,—ajută tutulor,
Fraților săracilor!
Că săracii toți sînt frați,
Frați de-un chin cumplit legați,
Pe pămînt împrăștiați....
Doamne,—ajută tutulor
Și-mî ajut'o-dat' și mie—
Doamne, Doamne, slavă ție!

Doina dragosteï dintîi

Doina dragostei dintii

Frunză verde foii de dud,
Mîndro, prea ai suflet crud,
Suflet crud și ne'ndurat,
La inimă m'ai secăt.
Dorule nestîmpărat,
Fire-ai, fire-ai blestemat,
Că nu pot să-mi viu în fire
Din pîrdalnica iubire.
Trecui ape, trecui punți,
Trecui dealuri, văi și munți,
Trecui codrii cei cărunți.
Și îmi fu peste puțință,
Ca să uit de a ta ființă.
Că din ce mă depărtam,
Tot mai mult eu te doream,
Tot mai aprig te iubeam.

Văzîndu-mă 'nstreinat
Și de dor nevindecat,
M'am întors iarăși în sat,
Și iar-ochi cu tine am dat;
Parcă m'am mai vindecat.
Puică vindecă-m'odată!...
Nu mai fi neîndurată,
Și iubește-mă d'ast'dată,
Tot cum te iubesc și eu,
C'așa zis'a Dumnezeu
Luă Adam, semenul seu:
— «Dragostea dintîi vă fie,
Dragoste pentru vecie.
Ia-ți pe Eva, mergi cu ea,
Lumea toată fie-a ta,
Eva te va asculta:
De-ți păzi porunca mea,
Eu vă las cu jurămînt,
Că tot raiul meu cel sfînt,
Vi-l dau vouă pe pămînt!»

Doina mioriței

Doina mioriței

Frunză verde de urmuz,
Puica-mă stă cu ochii uzi,
Torcînd lînă pe sub duzi,
Toți flăcăii-î par ursuzi.
Frunză verde ș'o lalea,
Cînd trecui pe lîngă ea,
Cu grai dulce o`ntrebaî:
—«Spune-mă, puica mea ce aî?
Ți-a murit vre un părinte,
De îl plîngi așa ferbinte?
Ți-a murit vre-un frățior,
De îl plîngi cu-atîta dor?
Ți-a murit vre-un Făt-Frumos,
De îl plîngi așa duios?..»

Puica 'n față mă privi
Și din gură—așa grăi:
O de-ai ști ce plîng, bădiță!...
Mi-a luat lupu-o mioriță!...
«Ia tacî, puică!... Na guriță,
Ca să-ți uiți de mioriță.

Merele mîndrei

Merele mîndrei

Frunză verde de neghină,
Nemerii într'o grădină
Numai de pometuri plină.
Și'ntr'un măr înalt, bătrîn,
Am văzut al mîndrei sîn....
Două mere-avea în el
Și frumoase la un fel,—
Mere mari împărătești,
Să dai mult și nu găsești
Nici la Vodă'n București.
Mîndro, îi zisei atunci,—
Ce să-ți dau, ca să-mi aruncî
Doar un măr din sînul tău?...
Ea-'mî răspunse:—«Dragul meu,

Nu măi sta cu sînul gol,
Tot dînd mărului tîrcol;
Uite-ți scutur, tu adună,
Să nu zică că nu sînt bună;
Merele din sînul meu,
Sînt doar ale cui știu eu...
Și nu fac de nasul tău.

Doina şipotului

Doina șipotului

Frunză verde salbă moale,
La Parîngu plînge 'n poale,
Plînge-un șipot vioriu,
Cu-apa ca-argintul viu.
Dac'o beî măi ostenit,
Lîngă el aî adormit
Somnul morțeî fericit;
Dar de-o beî măi odinit,
Te simți treaz și răcorit
Și'n puterî măi întărit.
Frunză verde de gorun,
De trei zile cat nebun,
Dorul cui-va să mi-l spun;
Că de l'am spus florilor,

Apelor și codrilor,
Urșilor și șoimilor,
Orî privighetorilor,
Azi în murgul zorilor,
Nime'n seamă nu m'a luat....
Ș'am rămas pustiu, uitat!
Ah! Frunză verde iasomie,
Ce-am văzut, floare să fie?...
De-ar fi floare-ar sta pe loc,
N'ar veni doinînd cu foc;
Parcă-î zîna din poveste...
Nu-î nici zîna... Mîndra-mî este!...
Este mîndra-mî: stea'ntre stele,
E norocul vieței mele!

Doina fetei

Doina fetei

Frunză verde de răchită,
Mîndruliță mult iubită,
De ce dor ești ispitită?...
Ești de dorul de iubire,
Să-ți alegi pe lume-un mire?...
Orî de vre-o nenorocire,
De-o apucî spre mînăstire?...
Nu, nimic nu vreî a-mî spune?...
Ce dor pe ăst drum te pune?
Drum de care neumblat,
Drum de lume necălcat,
Drum de iele doar umblat,
Fermecat și blestemat?...
— «Eu ți-ași spune, măi pandure,

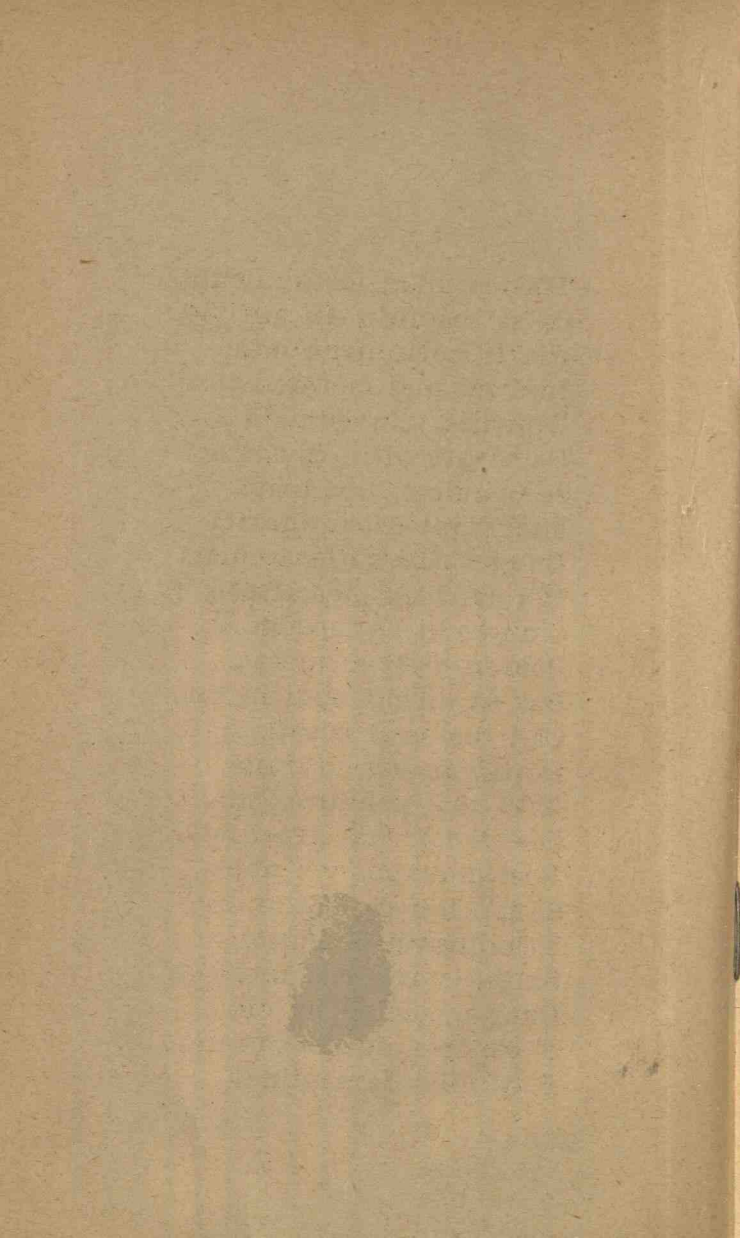
Dar dă-mă voie în pădure,
Ca s'adun ceva surcele,
Să-mă fierb burueni cu ele,
Burueni d'alea de leac,
Toți flăcăilor să plac!“

—Zău te las, puicuță dragă,
Dar să-mă dai și mie-o fragă
D'astea de pe buza ta!...

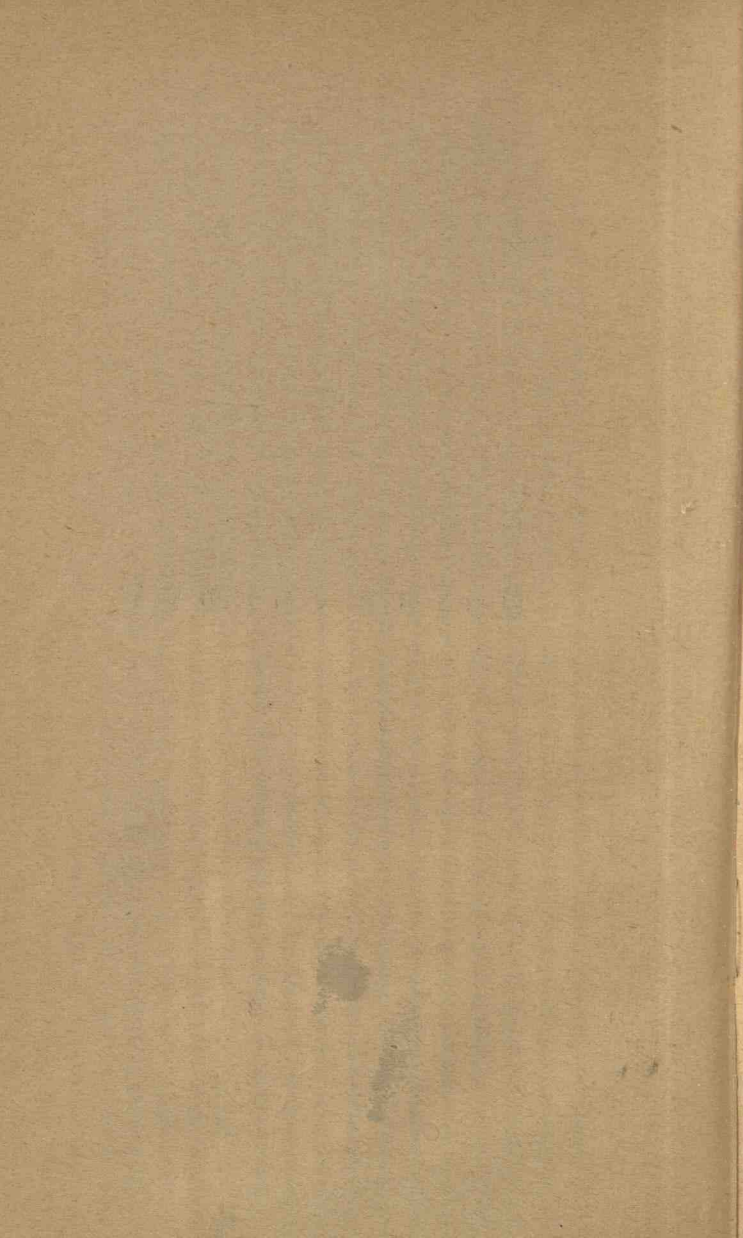
—«O, nu mai pot aștepta,
Ți-oă da cînd m'oău înturna;
De-o cam dat'vrei salba-mă?... Na,
Eu ți-o dau cu bucurie,
Fie cui știu eu, să fie!.....
Prindă-ți bine'n pandurie.»

—Bine, — atuncea du-te dar,
O să-ți ies în cale iar,
Cu vin vechi coala 'n ploschiță
Și c'un zîmbet pe guriță.
..... Calea ei după surcele
Fu 'n desiş de rămurele,
Să se spînzure 'ntre ele.
Dar pandurul mi-o zărea,
C'avea ochii după ea,
Ca un vultur s'arunca
Și de moarte o scăpa.

- D'astea mi-a fost, puiculiță,
Ca să scapi de dat guriță?
- « Ah, tu ceri gurița mea, ...
Inșă nu mă faci de ea! ...
E pîrlită, — 'nveninată
De sărutu 'ntîi, ce-odată
Și cu inima mea toată,
Mi-a furat lifta spurcată
De ciocoî! ... Și 'nsărcinată
M'a svîrlit și m'a lăsat
C'un copil de lepădat,
Colò 'n gîrlă aruncat! ...
Dar să nu mă spui în sat,
Că-î rușine și păcat! ...
De te'î însura vr'odată,
Cată, măi pandure, cată,
De-î fi tată ș'aî vre-o fată,
Vezi de ea cît veî putea,
Să n'o lași ca să ți-o iea
Ne'nduratul de ciocoî,
Să ți-o svîrle la gunoî,
Cum ar asvîrli un cîne ...
Și s'o lase, de-azî pe mîine,
Fără milă, fără pîne! »
-

D o i n a i n i m e î

Doina inimei

Foaie verde bob de meï,
 Pe la mîndra-mî iar dedei,
 Că ardeam de dorul ei.
 Ş'o găsiî bolnavă 'n pat
 Şi zăcută de vărsat
 Şi-o 'ntrebaî: dacă-î mai bine;
 Iar ea, tristă, 'n către mine,
 Ochişorii 'ndreaptă plînşî
 Şi pe jumătate stînşî....

— «Dragule, drăguţul meu,
 Noroci-te-ar Dumnezeu,
 Vezi cît de urîţă's eu?....
 Tu rămas-aî tot frumos,
 Tot iubit.... dar ce folos!...»

— Mîndro, orî și cum ai fi
Pentru tine mi-ași jertfi
Tinerețea, viața 'ntreagă....
Ești urîță; dar mi-ești dragă!
Frumusețea este-o floare
Ce se scutură și moare;
Inșă inima-ți blajină,
Schimb'a ochilor lumină,—
Și te face să-mă rămîi
Tot frumoasă ca și'ntîi!

Doina răzmiriței

Doina răzmiriței

Frunză verde de alună,
Măi țigane, zi din strună,
De-mă mai fă inima bună,
Să-mă mai piară ăl necaz,
Că nu'ș ce-am pe ziua de-azi!....
Ion Vîrtej, din Dușumea,
Bine vorba nu sfîrșea,
Că un vifor s'auzea,
Cum vuia, așa vuia,
Satul tot se răsvrătea,
Că de foc nu mă putea.
Și'ntr'un gînd și'ntr'o suflare,
S'avînta cu mic, cu mare,
Să se plîngă la Domnie,

De-a ciocoiului urgie.
Frunză verde barlaboï,
Căpcăunul de ciocoï,
Glont fugi la stăpînire
Și îi dete 'ndată știre,
Că-i tot satu 'n răsvrătire;—
Ș'apoï să te ții oștire!....
Iar un colonel, vestit
De om crunt și ponegrit,
Cu-ordin strașnic întărit,
Inainte le-a eșit,
Două vorbe le-a vorbit:

—«Ce vreți voi?....»

—«Noi, ce vrem noi?...»

«Vrem dreptatea de apoï!
«Vrem să știm dacă'n războï,
«Duși ca turmele de oi,
«Pentru cine ne-am luptat,
«Singe pentru ce-am vărsat?
«Ca să facem pe ciocoï,
«Să ne 'ngroape în nevoi?...
«Pînă cînd să fim neghiobï?
«Pînă cînd să fim tot robï?
«Pînă cînd nedreptățiți?
«Luați-în rîs și umiliți?—

«Vrem dreptatea să ne dați!...
«Și tot satul cercetați
«Și pe dat dat'o să aflați
«Că mai toți am fost soldați!—
«Vrem dreptatea!...»

..... —«Așa vreți?

In curînd o s'o aveți, —»

Zise crudul colonel.

Către-oștire el se 'ntoarce,
Dînd poruncă să'si încarce
Armele. Oștirea 'ncarcă,
Focuri oarbe'n vînt descarcă. —
Ion Vîrtej, stînd nemișcat,
Din mulțime a strigat:

—«*Nu vrem plumb;*

Ci vrem porumb!»

-«Nu vreți să vă potoliți?...»

-«Nu!.... Vrem dreptatea!...»

«Așa voiți!...»

Incărcați cu plumb! ochiți!

Fără milă-î nimiciți!»

Iar *porumbul* sboară 'n vînt,
Mulți flămênzi cad la pămînt!...

Ah! răcnește Ion Vîrtej,

Fost viteaz printre viteji;

Și sârmanul cade, moare
Pe pământul, pentru care
Viața 'ntreagă a robit,
Fără să-l fi stăpînit!...
Răzmirița-î toată stinsă
Și'ntre baionete prinsă,
Și cu lanțuri ferecată,
Toată'n temniță aruncată!

.
Ion Vîrtej, sub cer de plumb,
Doarme-al morței somn de veci;
Ochii lui deșchiși și reci
Par'c'ar zice:— «*vrem porumb!*»

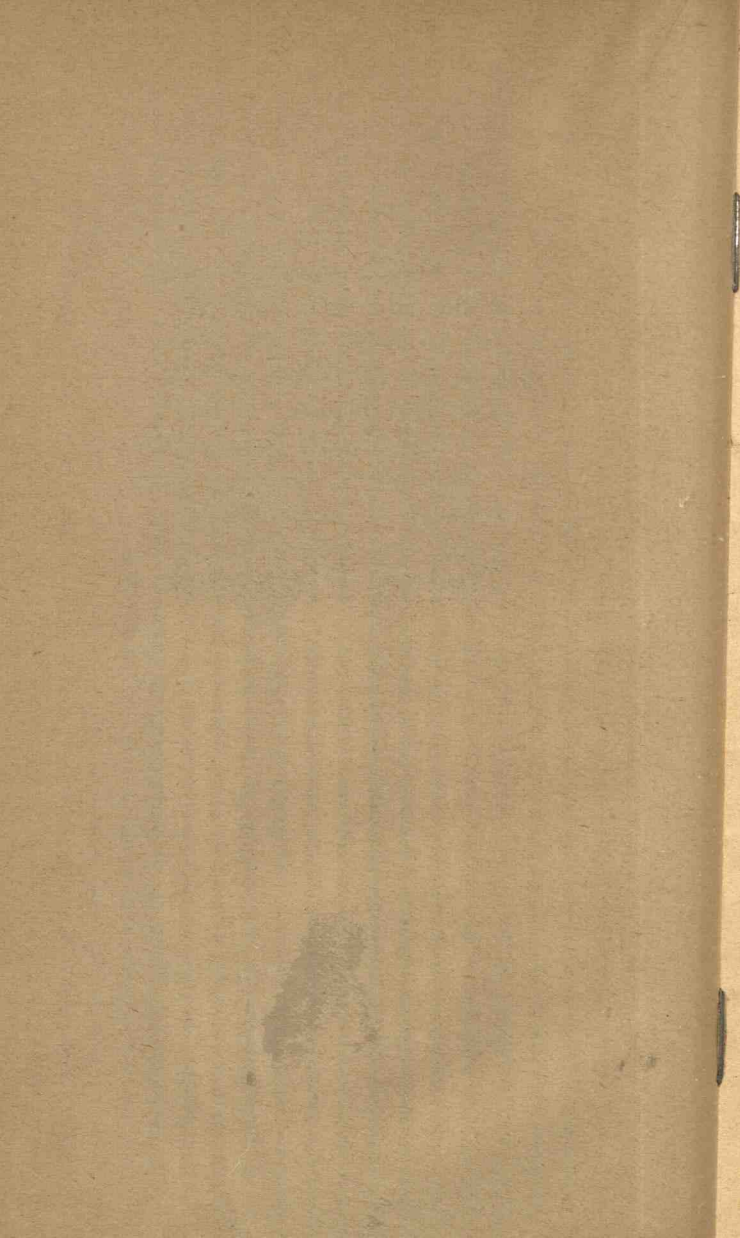
Doina haiducilor

Doina haiducilor

Frunză verde foi de plop,
In nevoi mereu mă 'ngrop;
Apă n'am în cas' un strop....
Să mă duc, orî nu, să ieau?...
Dar n'am după ce s'o beau!
Doar cu zile și cu apă,
Viața de nevoi nu scapă;
Dar mai bine-ar fi să ies,
Să vorbesc cu codrul des,
Vr'un haiduc de m'o vedea
Și pe mine să mă iea.
—«Cine ești?... aud un glas, —
—«Cin' să fiu?... Ia, om rămas
Fără nici un căpătîi

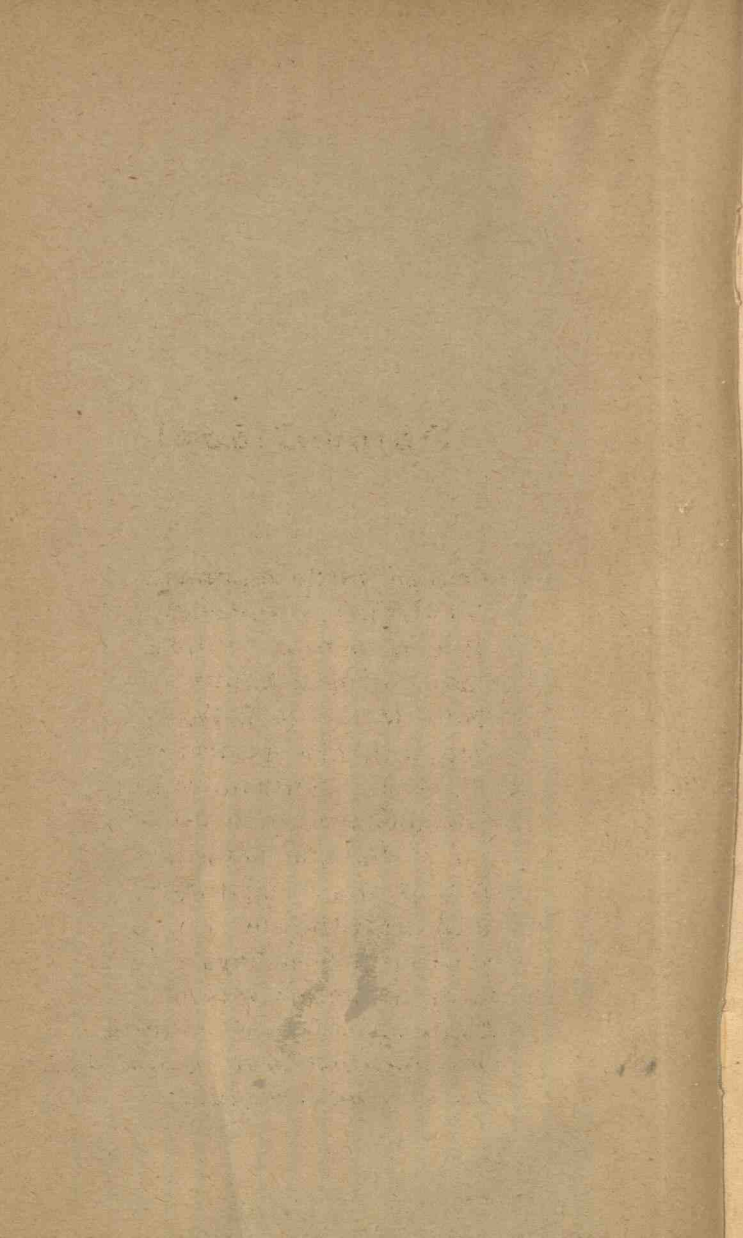
De la nevasta dintii!—»
—«Vrei cu mine să rămii?...»
—«Dar p'aici tu ce-ai cătat?...»
—«Ce să cat?. Ia, un bogat.»
—«O fi al nostru din sat,
Arendașul ne'ndurat,
Cătaonul cel spurcat?--»
—«Da, chiar el.—» Aidem cu mine,
Să-ți arăt calea mai bine;
Dar de vrei să-mi faci plăcerea,
Să mă faci să uit durerea,
Să nu-l omori ca pe vită,
Ci cu moarte siluită!
Răstignit pe cruce sus!
Țintuit ca pe Isus!
Că Isus de-a pătimit,
Omenirea-a mîntuit;—
Dar noi dacă pătimim,
Cu ce foc ne folosim:
Pe ciocoî că'mbogățim?...
Pentru-orî ciți noi ne-am jertfi;
Orî cît de Isuși am fi....
Cît ne-am cere noi răsplata:
E tot sapa și lopata!

Doina Ciupelei

Doina Ciupelei

- Frunză verde mărgărit,
Puică, fă,—ce țipi cumplit?
De țîță că te-am ciupit,
Codru'ntreg a hăulit.
- Cum de nu ași fi țipat,
Dacă rău m'a usturat?
- Ei, și ce,—pentr'un ciupit,
Poznă mare,—aî fi murit!...
De la Vodă, la opincă,
Toți ciup așa, fa, Ilincă;
Unii ciup țîțe de fată,
Alții ciup țara bogată, —
Și de aî acuma minte,
Spune-mi în două cuvinte,
Ce ciupeală-î mai cumplită?...“
- „Țara, cînd o fi ciupită.“

Doina lui Vodă

Doina lui Vodă

Frunză verde măr domnesc,
Intru'n codru și doinesc,
Inima să-mă răcoresc,
Că destul de cînd robesc!
Codrule cu frunza deasă
Și cărarea nealeasă,
Lasă-mă să-mă fac toiag,
Să pornesc ca un moșneag,
Să mă duc la Vodă 'n prag;
La Vodă să mă plîng lui,
De ciocoiul satului!
Că din *una*, ne ia *una*
Și ne lasă cu *nici una*;
Ba, chiar și din ce n'avem,

Vrea hambarul să-î umplem.

De l'am spus notarului,

El l'a spus primarului,

Și-ăst'a spus zapciului,

Și-ăst'a spus.... *pustiului!*

Chip, aminte mă-am adus,

Că mai este pînă *Sus*,

Că mai e și *Vodă* pus,

Doar la el mai am de dus!

Frunză verde de stejar,

Pîn' la *Vodă*: chin și-amar;

Dar și eu m'am stricorat,

Cum nu m'ași fi așteptat.—

Vodă, între sfetnici stînd,

L'auzii așa'ntrebînd:

Ce e 'n țară?... Este bine?...

Iară ei, făr' de rușine,

Ii răspunseră:—„Cu *Tine*,

Să trăești, *Măria Ta*,

Orî cît timp pe tron ai sta,

Tot poporu-î fericit!»

—„Nu cumva m'ați lingușit“?

Zise *Vodă*-atunci răstit.

—„Te-au mințit, da, te-au mințit!....

Din popor eu am venit,

Să vă spun că's împilat
Și'n zadar dreptatea-mă cat.
Tot poporul plînge, plînge,
Cu lacrimă de foc și sînge,
Că'n cas' nu-și mai poate strînge
Pîinea, pîinea cea de mîine;
Iară Ție-ți zice „cîine,“
Care stă pe demîncare,
Surd și orb și'n nepăsare!
Frunză verde de răsură,
Sfetnicii tac toți din gură;
Iar eu spuî tot ce m'apasă....
Vodă ca să spun mă lasă,
C'are inimă miloasă,
Are minte sănătoasă,
Și îmi dete din belșug
Banî să-mî cumpăr boî și plug;
Și mî-a dat pămînt să ar,
Să mă scap de traî amar.
Și mî-a spus:—Cît o mai sta,
Pe supuși î-o asculta
Și cu drag î-o ajuta.
Așa Vodă zic și eu,
Să ni-l ție Dumnezeu!

TABLA DE MATERIE

	Pagina
<i>Prefața</i>	5
<i>Doina</i>	11
<i>Doina Alinei</i>	15
<i>Doina ochilor</i>	19
<i>Doina puicei</i>	23
<i>Doina împăcării</i>	27
<i>Doina pribeagului</i>	31
<i>Doina lunei</i>	35
<i>Doina săracului</i>	39
<i>Doina visului afurisit</i>	43
<i>Doina iobagului</i>	47
<i>Doina dragostii dintii</i>	53
<i>Doina mioritei</i>	57
<i>Merele mîndreii</i>	61
<i>Doina șipotului</i>	65
<i>Doina fetei</i>	69
<i>Doina inimii</i>	75
<i>Doina răzmiritei</i>	79
<i>Doina haiducilor</i>	85
<i>Doina Ciupelei</i>	89
<i>Doina lui Vodă</i>	93

A apărut :

ABECEDARUL

DE

G. H. A. POPOVICI

P A R T E A II.

cartonat 50 bani

*Admisă la concursul de cărți didactice din Maiu 1894
aprobată în mod definitiv de către onor. Minister al Instrucțiunii publice
prin decisiunea No. 9032, publicată în „Monitorul Oficial“
No. 107 din acelaș an.*

Se cunoaște succesul obținut de acest abecedar în cursul anului școlar trecut și reputația câștigată în cercul corpului didactic primar, datorite sistemelor neînchipuit de lesnicioase dupe care este alcătuit, care ușurează în mod considerabil sarcina grea a învățătorului sau institutorului.

Ca execuție materială: hirtie bună, tipar foarte frumos și curat, iar cartonagiul sistematic, așa că broșura nu se poate rupe cu înleznire de către școlari, apoi prețul de vânzare cel mai redus, fac ca acest abecedar să fie accesibil și preferat sub toate raporturile.

Au apărut :

4 Caete de scriere verticală

aranjate pentru școalele primare rurale și urbane de ambe sexe de **N. Rădulescu**, profesor de Caligrafie și Desemn, la școala Comercială și Externatul secundar de fete din Craiova.

Prețul 15 bani.

DD Invățători, Invățătoare, Institutori și Institutoare cari doresc să cunoască și să introducă acest abecedar și aceste caete, să se adreseze editorilor *Ralian și Ignat Samitca* Craiova, de unde vor primi imediat abecedarul și o serie de caete gratis și franco.

INSTITUTUL DE EDITURA
TRAIAN ȘI IGNAT SAMITCA, CRAIOVA.

Colecțiunea 8^a a scrierilor originale:

- Traian Demetrescu, *Iubita*, roman inedit . . . Lei 2,—
Dumitru Stăncescu, *Glume și Foresti*, cu o scri-
soare de la A. Vlahuță. > 2,—
Sofica Nădejde, *Fie-care la rîndul său*,
nuvele > 2,—
Virgiliu N. Cișman, *Din anii tineri*, poezii . . . > 1,50
Traian Demetrescu, *Friveliști din viață*, . . . > 2,50
Z. C. Arbure, *In Exil*, cu 4 portrete în text. . . > 2,50

Din aceste volume s'au tipărit exemplare pe hîrtie velină cu semnătura autografă a autorilor a Lei 3,50, precum și exemplare în legătură specială foarte elegantă pe prețul de Lei 6.

Poezii de Cișman costă broșate în ediția velină numai Lei 2,50, iar legate în legătură originală Lei 5.

Sub presă în aceeași colecție:

Dumitru Teleor, *Realiste*, poezii . . .

VERIFICAT
2007

Fie-care din aceste volume se poate procura și direct de la editori, trimițîndu-se costul în mărci sau mandat postal.

Expediția se face franco.

BIBLIOTECA
UNIVERSITARIA
BUCUREȘTI

VERIFICAT
1987

VERIFICAT
2017

1890
890

1890